

Knižnice pre Slovensko (nielen o digitálnom vzdelávaní)

Mgr. Dávid Baranko, Ing. Eva Kalužáková
Centrum vedecko-technických informácií SR
Archivy, knihovny, muzea v digitálnom svete 2022

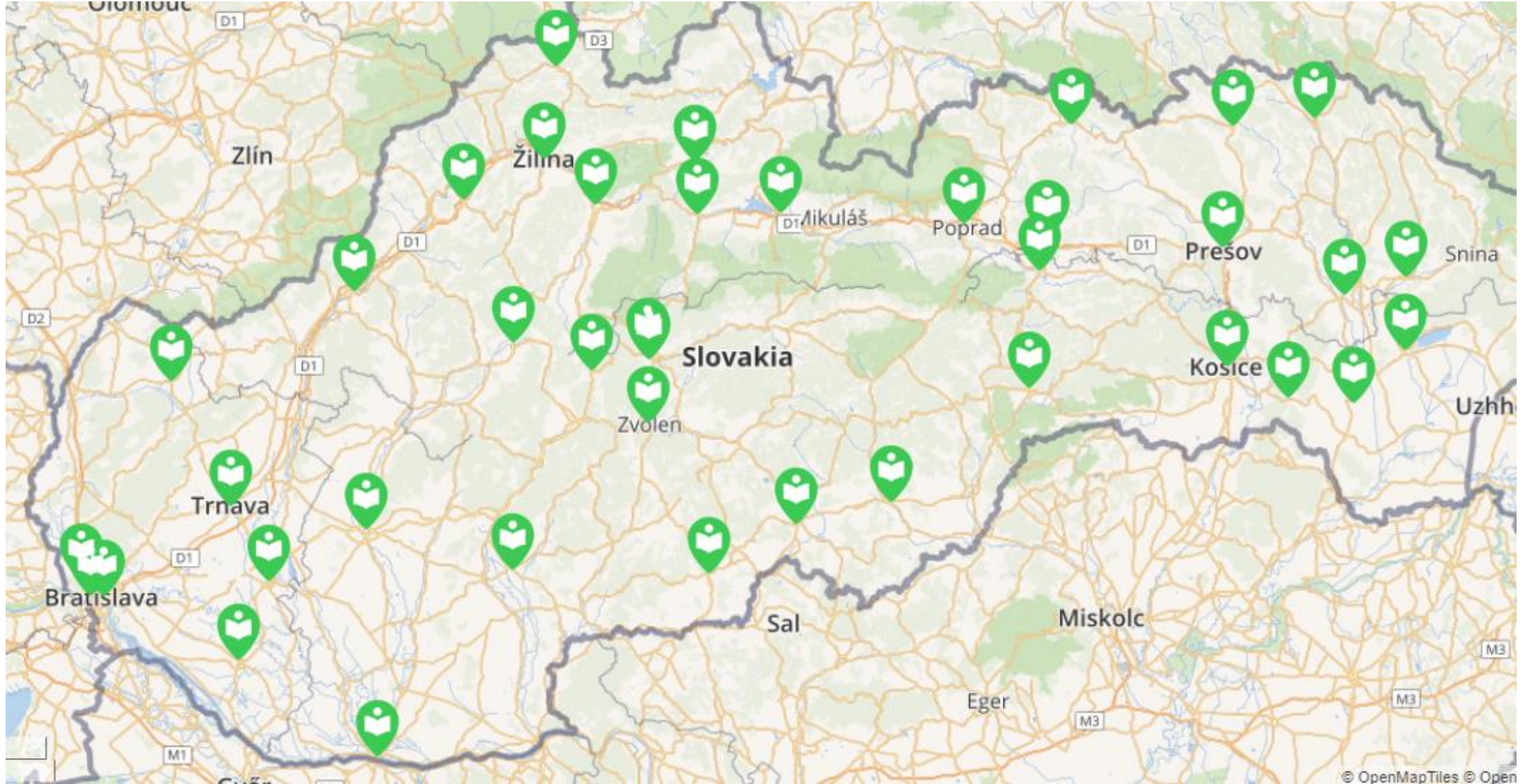

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

„Cieľom konzorcia Knižnice pre Slovensko (KPS) je intenzifikácia využitia knižníc ako miest pre získanie všetkých druhov informácií, **celoživotného vzdelávania, počítačových a Industry 4.0 zručností, rozvoja kreativity, podpory inovácií a podnikania** pre všetky vekové skupiny obyvateľov.“

Aktuálny počet členov: 40

Výber z našich aktivít

- Digitalizácia, komplexné spracovanie a online sprístupnenie dokumentov.
- Zabezpečenie celoživotného vzdelávania zamestnancov.
- Podpora digitálnej gramotnosti, Industry 4.0 zručností, kreativity a pomoc s vybudovaním SmartLabu v knižnici.
- Zapojenie do projektov a aktívny lobing pre knižnice.
- Zabezpečenie nových knižnično-informačných služieb.

Ako to funguje?

- KPS je (zatiaľ) voľné združenie.
- Zapojiť sa môže akákoľvek knižnica - podmienkou je podpísanie dohody o spolupráci s CVTI SR.
- Všetky aktivity a služby poskytujeme bezplatne.

Digitalizácia fondov knižníc konzorcia KPS

Ako to prebieha?

1. Priamo v digitalizačnom pracovisku CVTI SR.
2. V knižnici, prostredníctvom zapožičaného knižného skenera + počítača.
 - Skenuje personál danej knižnice po zaškolení.

Stav k 09/2022

Počet zdigitalizovaných strán: **308 324**

Počet zdigitalizovaných dokumentov: **1290**

Počet knižníc so zdigitalizovaným fondom: **9**

Stav k 09/2022

Aktuálne prebieha inštalácia softvéru digitálnej knižnice pre knižnice konzorcia KPS.

Pracujeme aj na slovenskom ekvivalente služby obalkyknih.cz.

Celoživotné vzdelávanie zamestnancov knižníc KPS

Online školenia zamerané najmä na podporu informačnej gramotnosti knihovníkov.

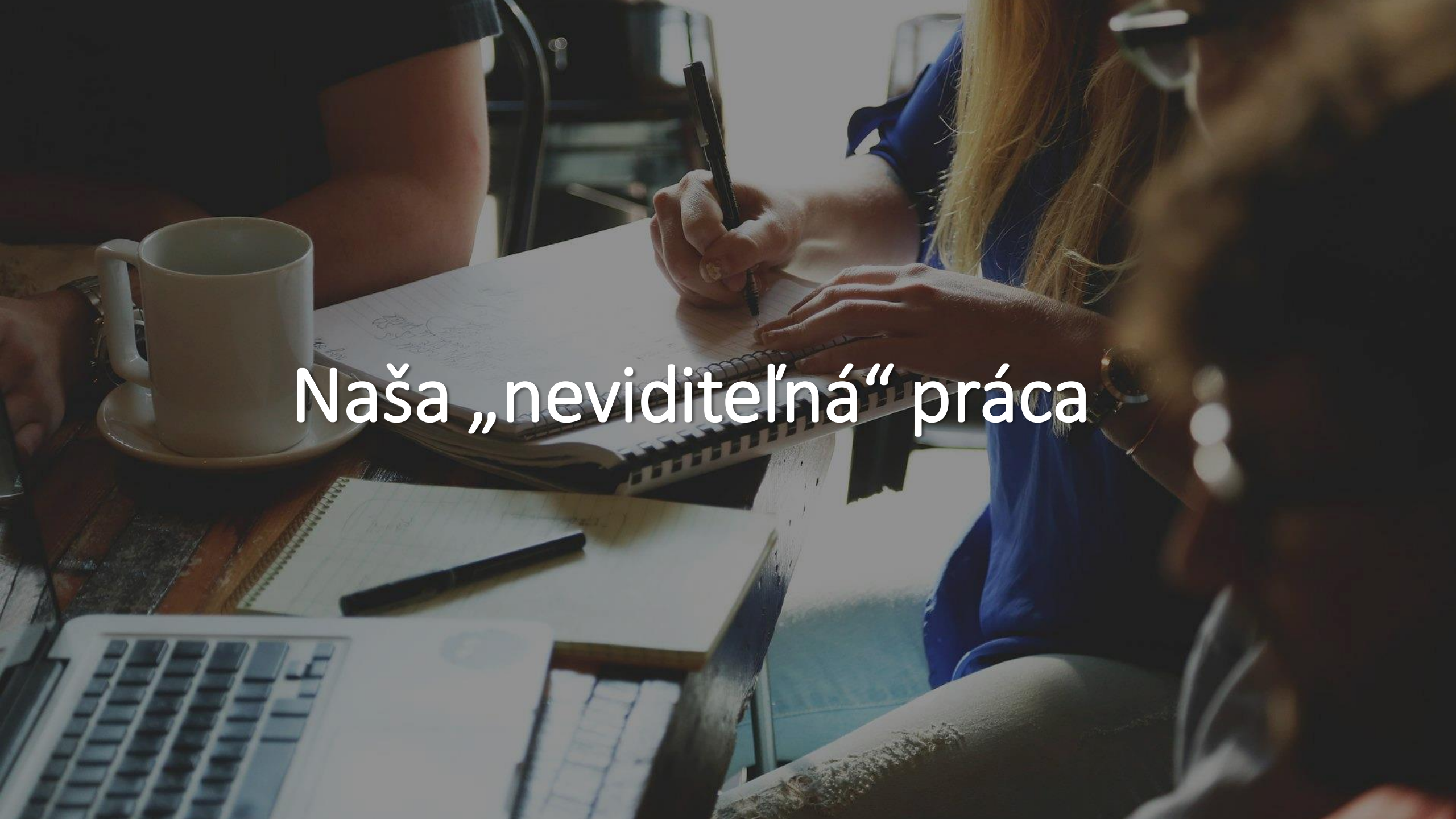
Celoživotné vzdelávanie zamestnancov knižníc KPS

Práca s e-zdrojmi a expertné vyhľadávanie

Počet online školení: **37**

Počet účastníkov: **569**

A person with long blonde hair, wearing a blue shirt and a watch, is sitting at a wooden desk and writing in a spiral notebook with a black pen. To their left is a white mug on a saucer. In the foreground, a laptop keyboard is visible. The scene is dimly lit, with light coming from a window in the background. The text "Naša „neviditelná“ práce" is overlaid in white in the center of the image.

Naša „neviditelná“ práce

Naša „neviditeľná“ práca

- Aktívny lobing pre partnerské knižnice CVTI SR
- Komunikácia s Úradom vlády SR a ministerstvami
- Podávanie projektových zámerov
- Pripomienkovanie strategických dokumentov

Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030

"Vytvorenie zážitkových centier výskumu a inovácií podľa vzorov zo zahraničia a rozvoj knižníc na inteligentné laboratória prinesie výskum verejnosti doslova na dosah.

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI) premení 50 knižníc na inteligentné laboratória podľa príkladu spolupráce v projekte Interreg (FabLabNet)."

Aktívna pomoc s projektovými výzvami

Počet knižníc, ktoré získali financie na
nákup techniky a realizáciu digitálneho
vzdelávania: **21**

Počet knižníc, ktorým sme poskytli
individuálnu pomoc a konzultácie: **8**

Rôzne

Časopis Quark – modifikácia a poskytnutie obsahu pre nevidiacich používateľov SKN Mateja Hrebendu v Levoči.

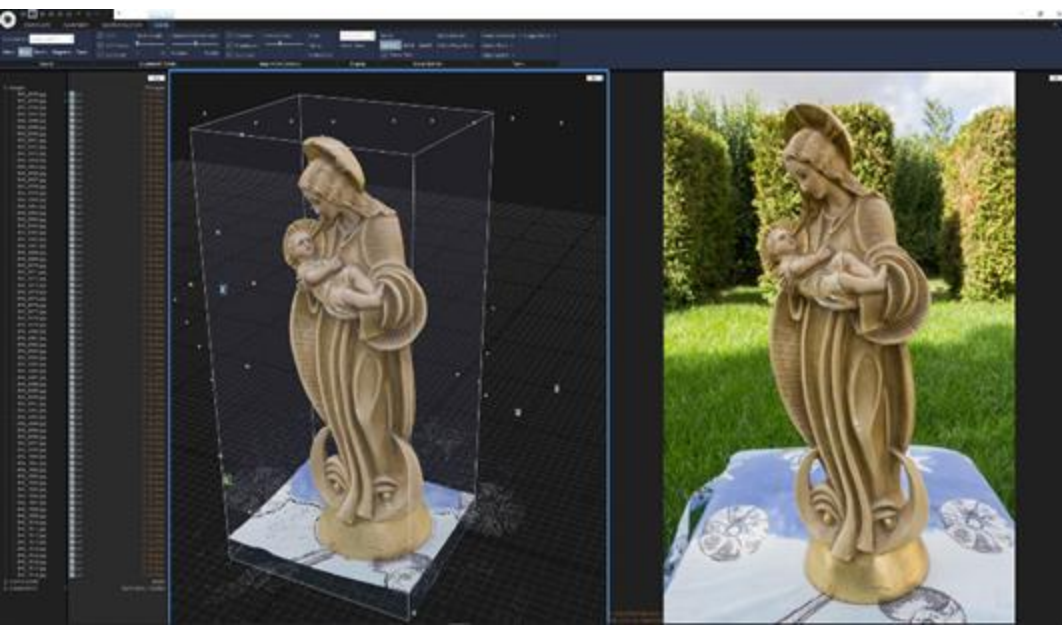
Zapojenie knižníc do národného projektu **Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a znevýhodnených skupín vo verejnej správe.**

Sprostredkovanie kontaktov, napr. Aj Ty v IT (vzdelávanie dievčat a žien v IT – školenia v knižniciach).

FabLab – Smart Lab pre knižnice nie len Slovenska

Bezplatne

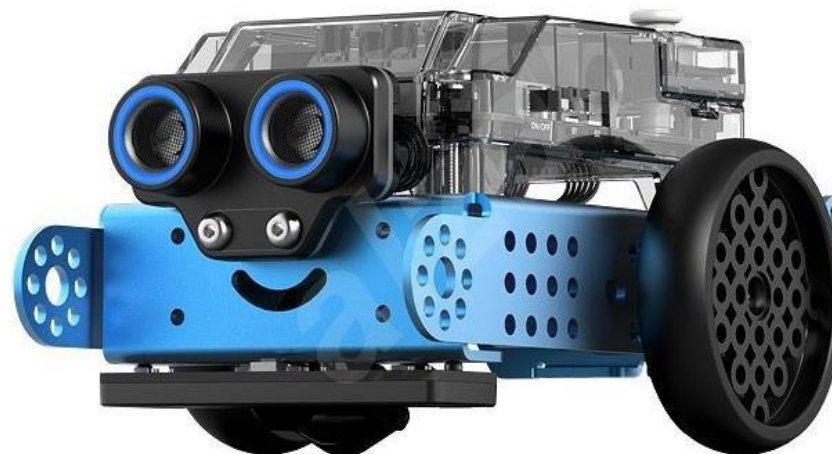
Digitálna gramotnosť,
Industry 4.0 zručnosti,
kreativita a tvorivé dielne

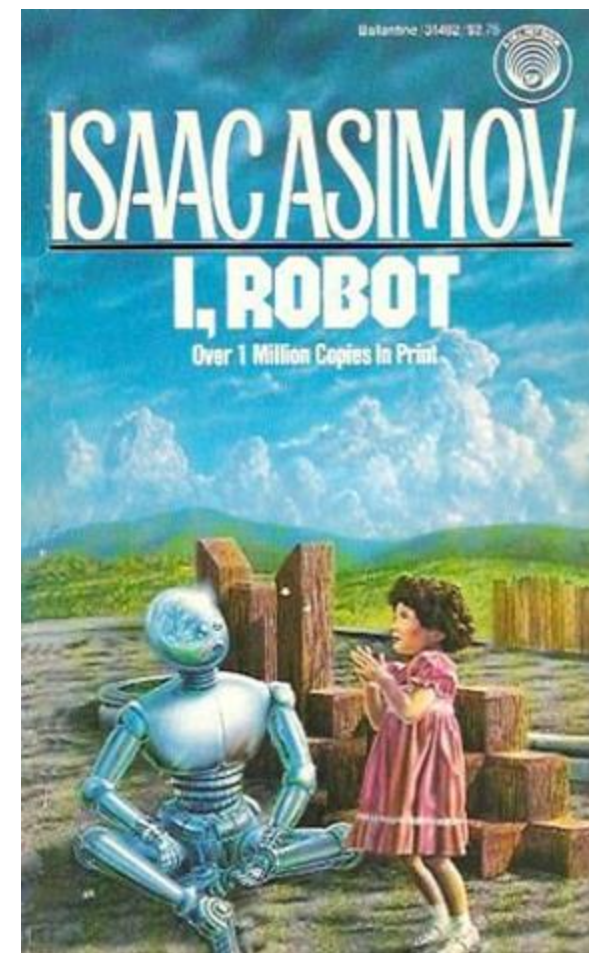
Technológie, humanita a kreativita v knižniciach Slovenska

Karel Čapek
Slovo ROBOT – R.U.R

Isaac Asimov
Tri zákony robotiky

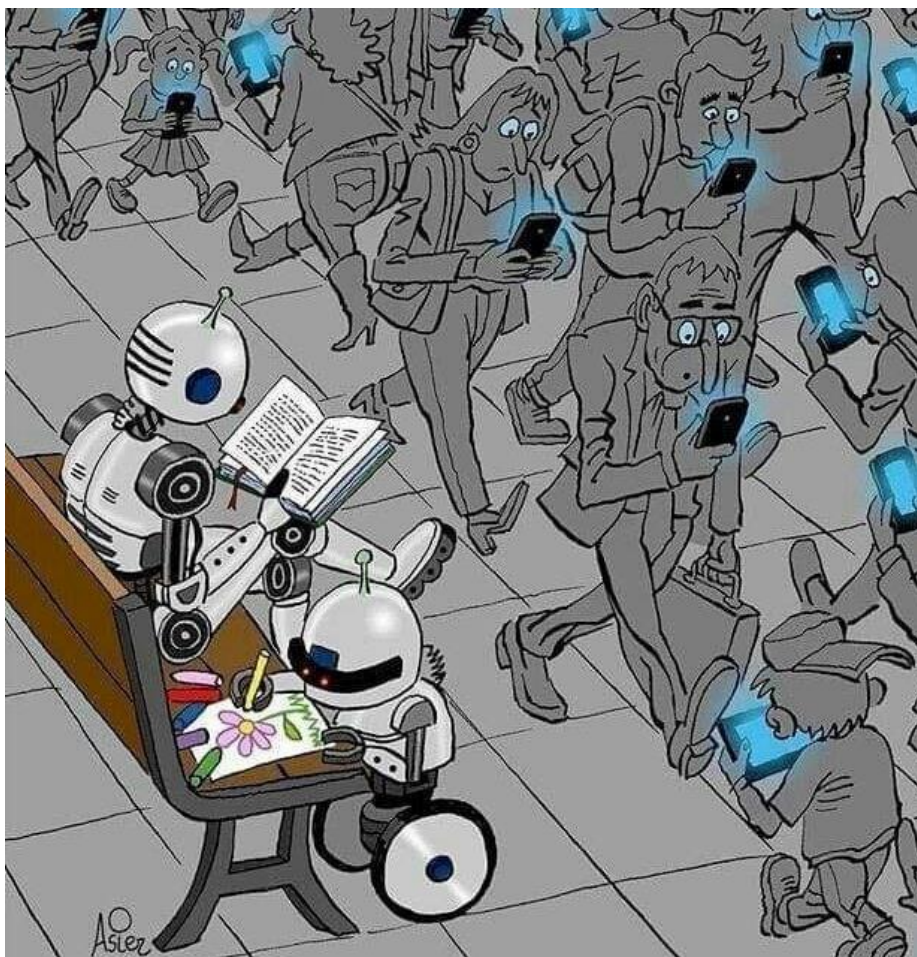
„SMART LIBRARY“ – ako nové paradigma

- aj Úrad vlády SR

SMART LAB

vnímanie knižnice ako modernej kultúrnej a informačnej inštitúcie, ktorá neposkytuje len klasické knižničné služby, ale aj vďaka novým technológiám slúži ako dôležitý nástroj **celoživotného vzdelávania a popularizácie vedy**, a zároveň do seba interdisciplinárne integruje aj prvky z iných oblastí kultúry ako je **výtvarné umenie, galéria, divadlo, film...**

Naša vízia: prenos najnovších poznatkov zo zahraničia do regiónov Slovenska cez smart laby knižníc

Pomocou digitálnych technológií viac pritiahnuť
všetky vekové kategórie do knižníc

Čo milujete na svojej práci...?

Budúcnosť INAK a nadácia PONTIS Trnava

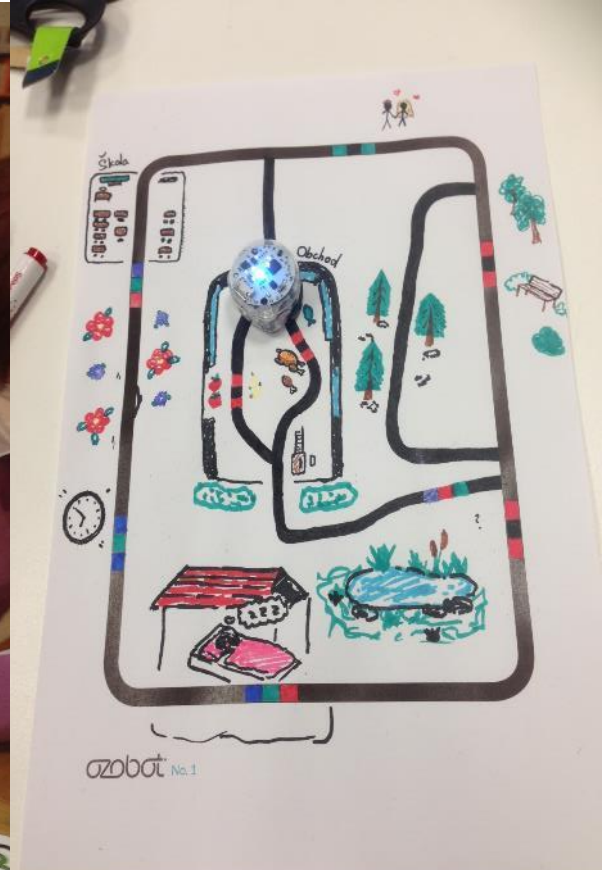

... aj pre deti so znevýhodnením

OZOBOT

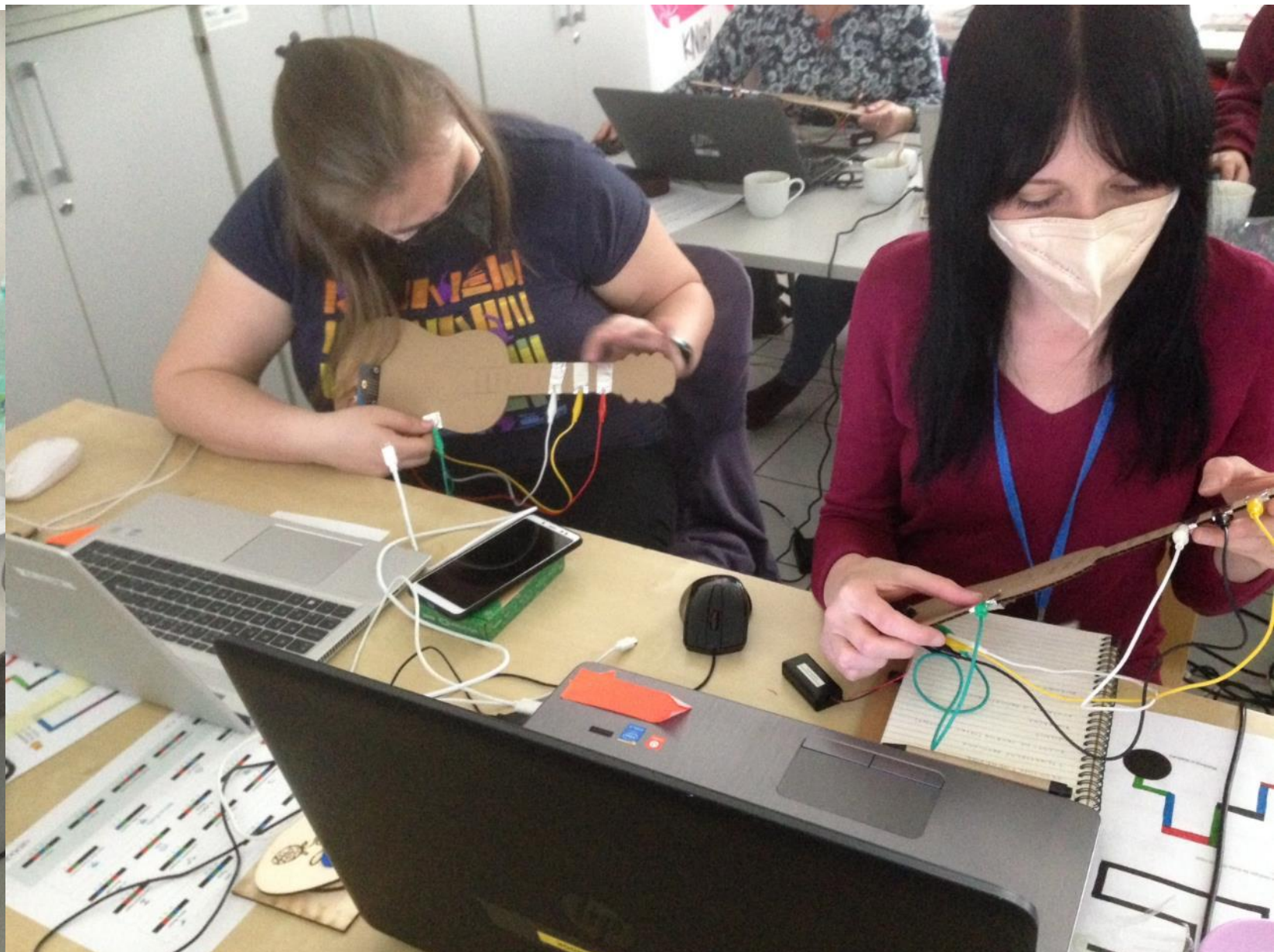
S ozobotom v knižnici v Levoči

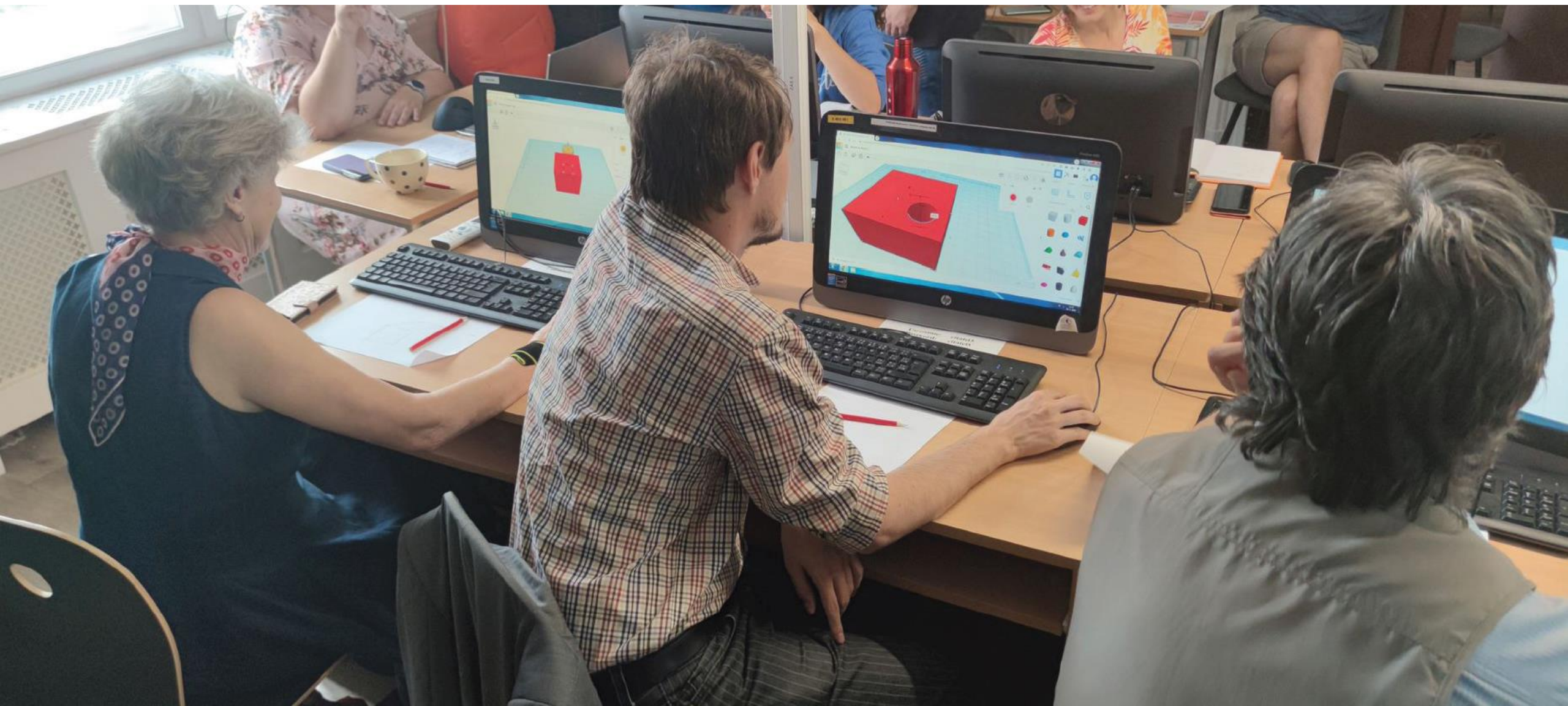
... v Kráľovskom Chlmcí

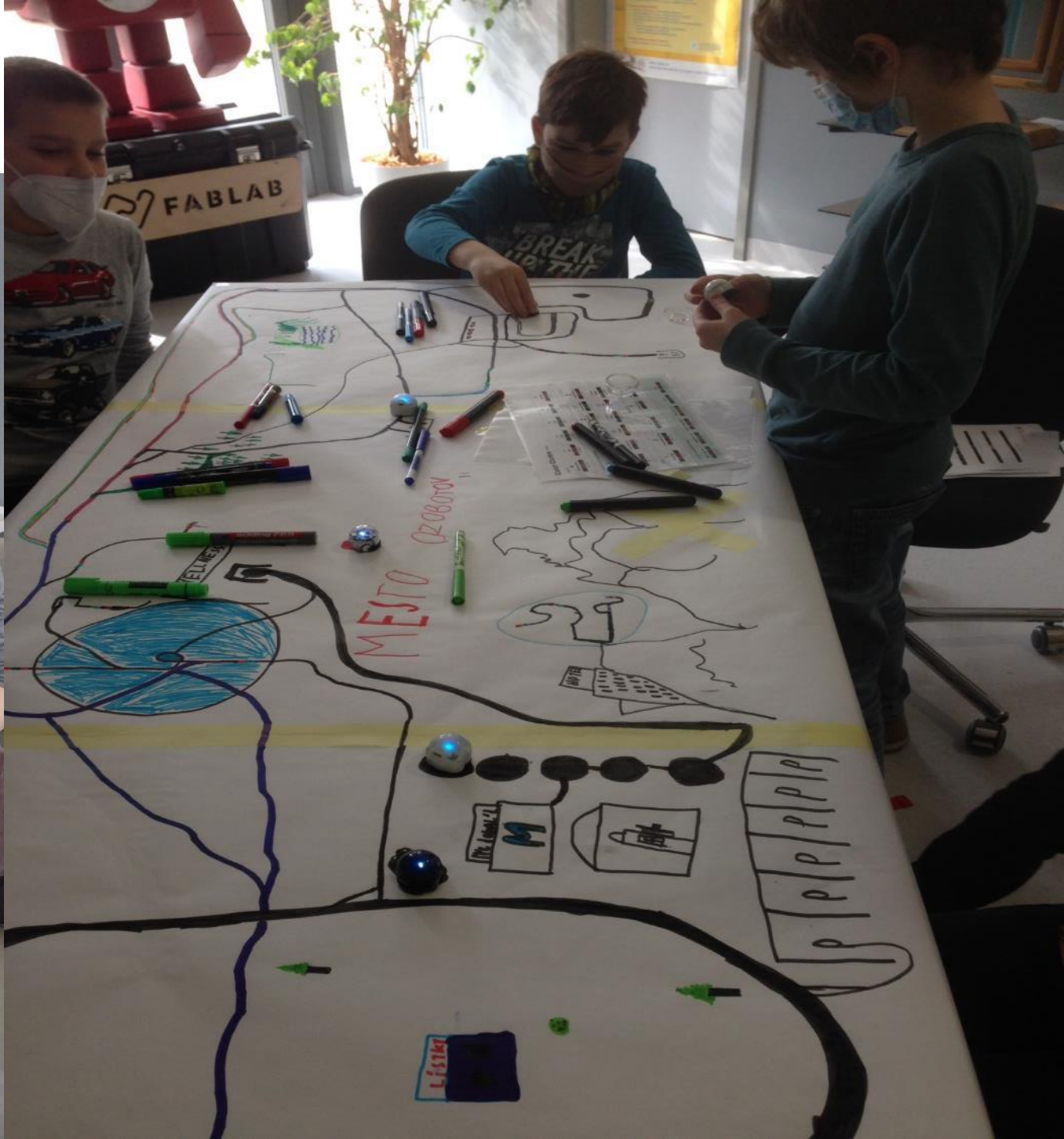
S knihovníkmi nie len v Žiline

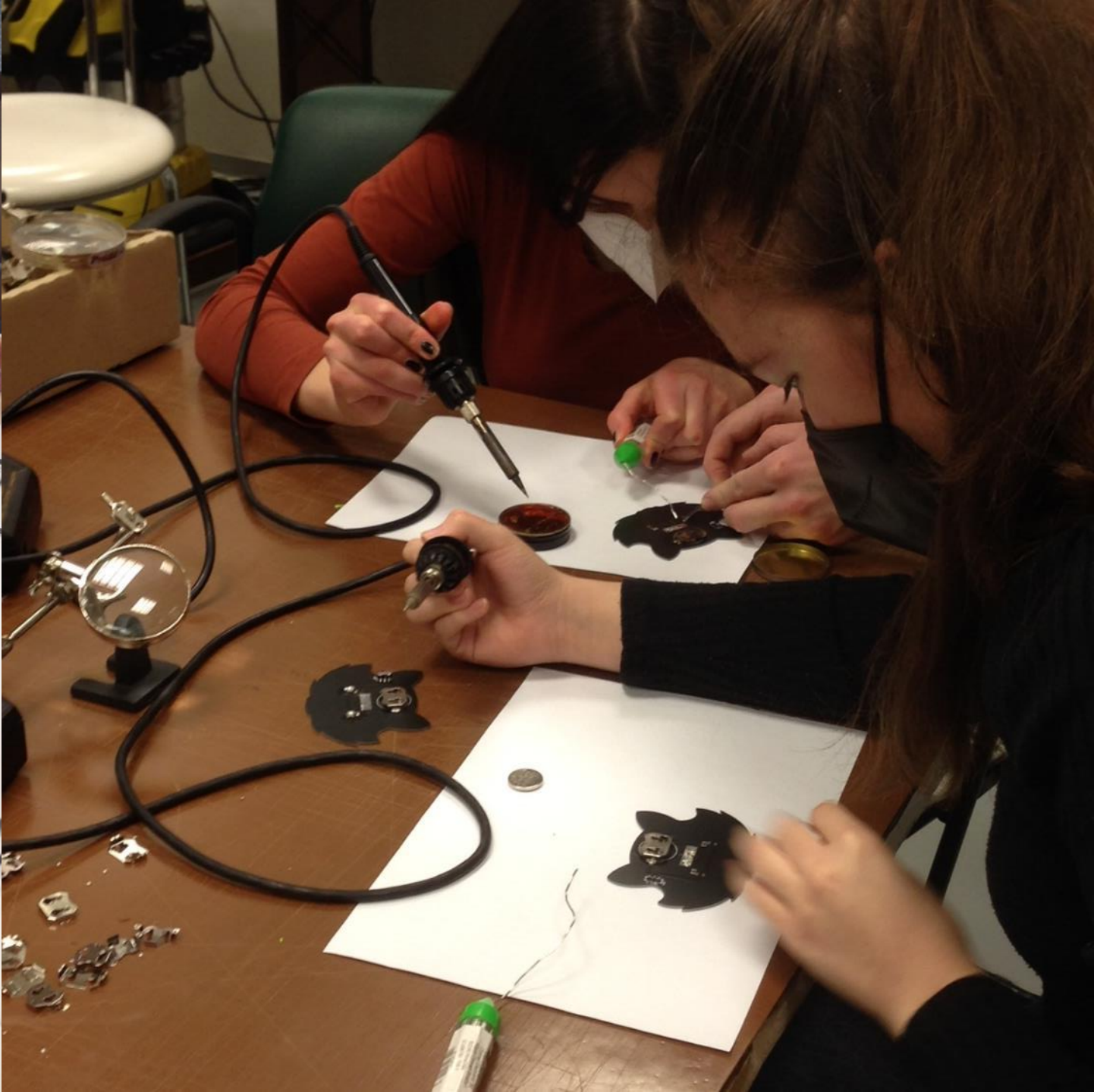

Pomáhame prekonať počítačový strach ...

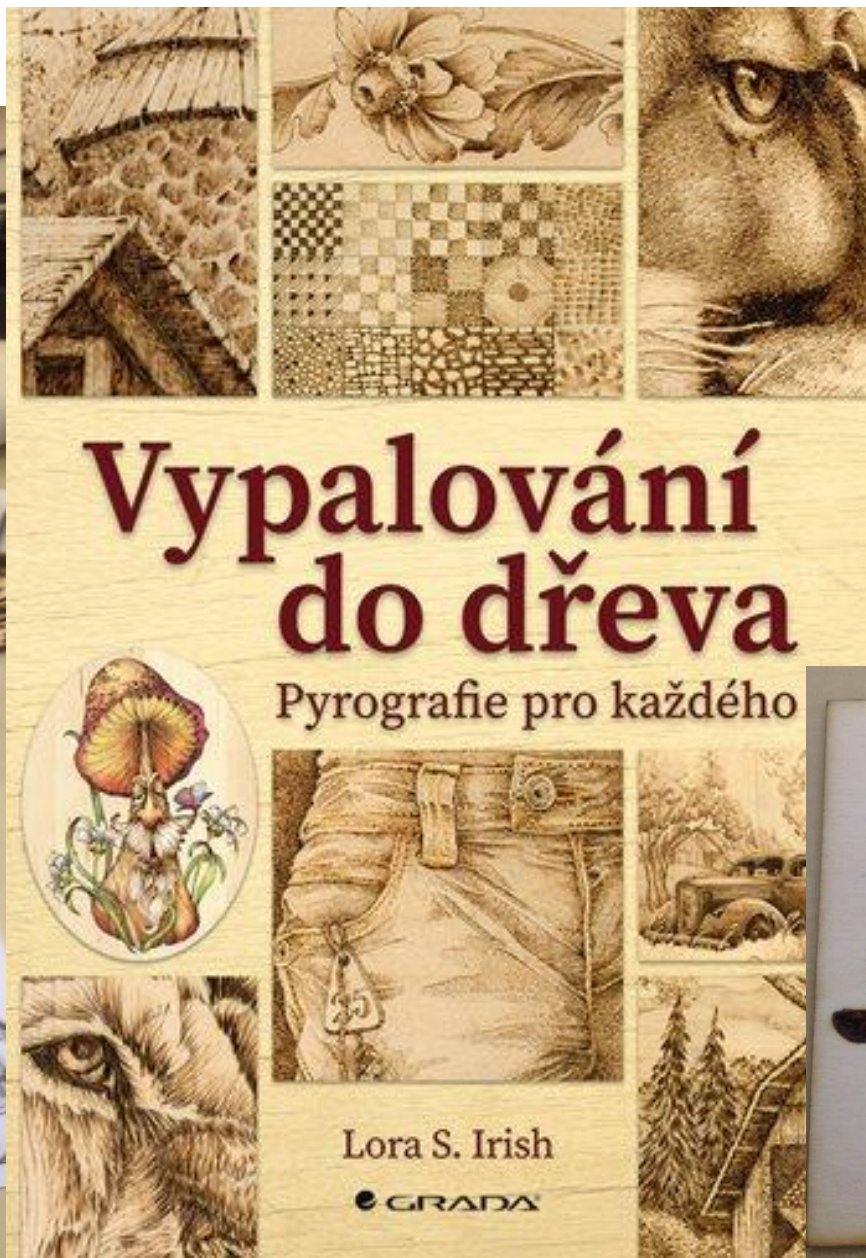

Jarný denný tábor

Relax pre všetkých

Fyzika hravo

5 ročné deti

6 ročné deti

Koho by ste zachraňovali ako prvého?

1. Manželka predstavuje súčasný život, syn budúcnosť a dedo naopak minulosť, na ktorej muž ľpie. Tým stráca svoj súčasný život a budúcnosť. Dokonalá metafora toho, čím mnohí prechádzajú denne.
2. Otec potrebuje najviac pomôcť, žena a dieťa nepotrebujú hneď pomôcť...

S ktorým názorom súhlasíte?

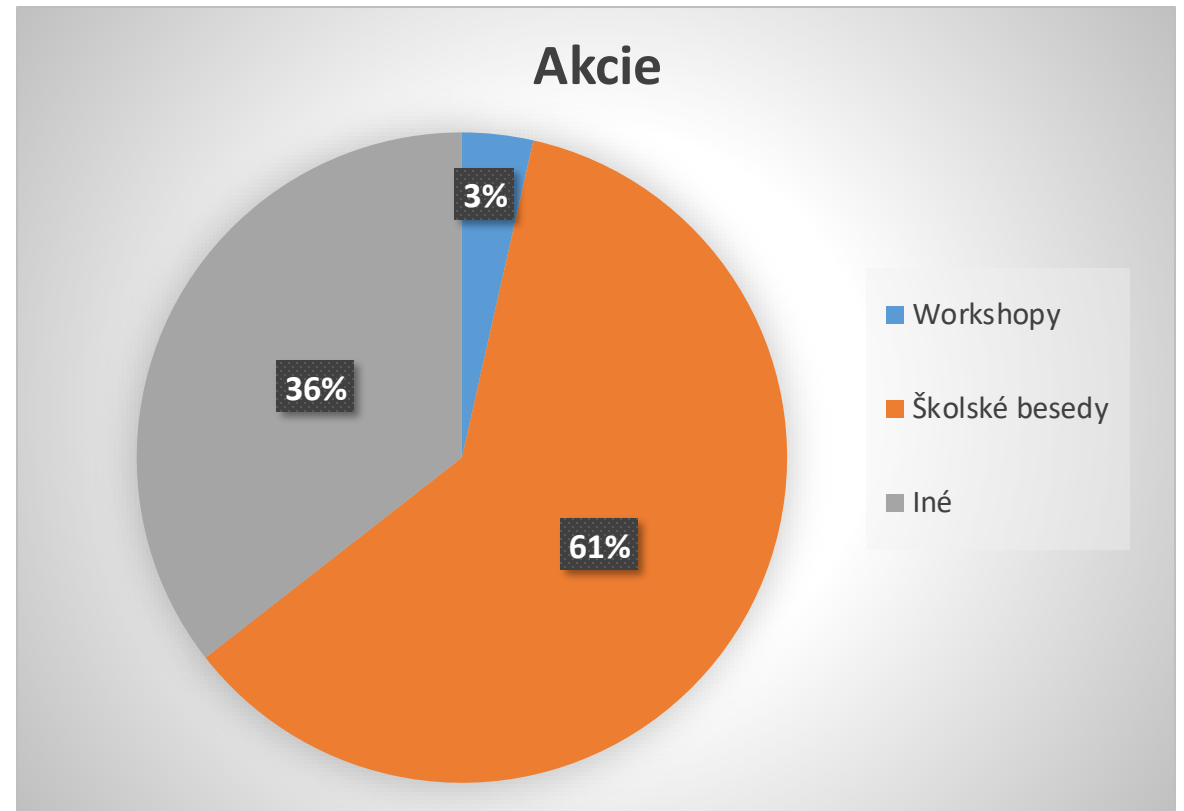
Scéna záplavy, 1827 od Josepha Désirého (1797-1865)

Čomu venovať viac pozornosti v knižniciach ?

Workshopy 3,53 %

Školské besedy 60,92 %

Iné 35,55 %

Seniori nechcú len počúvať, chcú pracovať

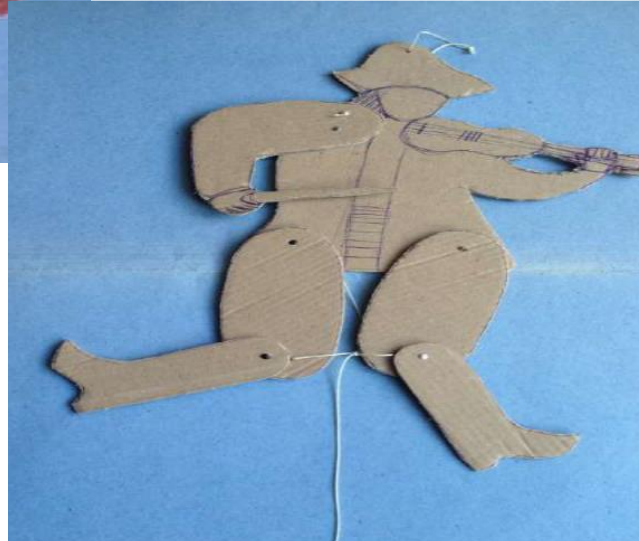
Pokles čitateľskej návštevnosti v 12 rokoch,

Historická ľudová škola

prof. Jozefa
Mistríka

Špania dolina

TVORIVOSŤ A POČÍTAČOVÉ ZRUČNOSTI V KNIŽNICIACH SLOVENSKA

Ing. Eva Kalužáková, eva.vaskova@cvtisr.sk, (Centrum vedecko-technických informácií SR)

Ing. Jozef Vaško, jozef.vasko@cvtisr.sk, (Centrum vedecko-technických informácií SR)

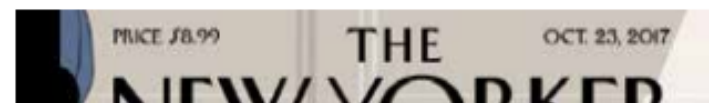
Článok približuje príklady dobrej praxe a prináša pár praktických návodov pre knižnice, ako inšpirovať, vyvolať radosť, úžas a nadšenie v kreatívnych priestoroch pre tvorbu, získavanie nových informácií a príležitostí vzdelávania sa pre všetky generácie. A takým spôsobom, ktorý v harmónii rozvíja sily a schopnosti mysle – intelektuálne sily; schopnosti srdca – morálne vlastnosti, sebahodnotu, prácu v kolektíve a schopnosti rúk – praktické zručnosti.

<https://doi.org/10.52036/1335793X.2021.3-4.53-60>

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), z pozície vedeckej knižnice, oslovilo k spolupráci verejné knižnice na Slovensku. Jej cieľom je intenzifikácia využitia knižníc, ako miesta pre získavanie všetkých druhov informácií, vzdelávania, rozvoja kreativity, podpory inovácií a podnikania pre všetky vekové skupiny obyvateľov.

V súčasnosti je do projektu zapojených 33 verejných knižníc a 1 akademická knižnica. S ďalšími knižnicami sa o spolupráci rokuje. Dohodu o spolupráci s CVTI SR môžu knižnice uzavrieť na dobu určitú a knižnici ňou nevznikajú žiadne finančné náklady. Všetky služby sú zdarma.

Kľúčovou je v tomto prípade aj Kreatívna dielňa CVTI SR – FabLab, kde sa pracuje s digitálnymi technológiami. Vďaka nej získavajú nové zručnosti aj knihovníci.

• TVORIVOSŤ A POČÍTAČOVÉ ZRUČNOSTI V KNIŽNICIACH SLOVENSKA

• VYUŽITÍ CHATBOTŮ V KURZU INFORMAČNÍ GRAMOTNOSTI

• PREDSTAVENIE PROJEKTU PARTNERSKÝCH KNIŽNÍC CVTI SR

• INFORMAČNÍ CHOVÁNÍ STUDENTŮ V OBDOBÍ PANDEMIE COVID-19

INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE A KNIŽNICE

3 – 4/2021
dvojčíslo

TECHNOLÓGIE, HUMANITA A KREATIVITA V KNIŽNICIACH SLOVENSKA

Ing. Eva Kalužáková; eva.kaluzakova@cvtisr.sk ; (Fablab, Centrum vedecko-technických informácií SR)

Ing. Jozef Vaško; jozef.vasko@cvtisr.sk ; (Fablab, Centrum vedecko-technických informácií SR)

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) realizuje prostredníctvom svojej kreatívnej dielne Fablab viaceré vzdelávacie, ale zároveň kreatívne a inovatívne aktivity. Tak deti, ako aj dospelí či zamestnanci knižníc sa na základe vlastnej skúsenosti presvedčia, že aj oni sú schopní „potykať si“ s novými technológiami a môžu rozvíjať zručnosti potrebné v súčasnej spoločnosti. Za kreatívnu dielňu Fablab, CVTI SR približuje aktivity Eva Kalužáková z CVTI SR.

Zámerom našich workshopov nie je len získanie nových digitálnych, kreatívnych alebo manuálnych zručností či priblížiť deťom moderné technológie. Do kultúrneho prostredia knižnice máme záujem pritiahnuť aj tie deti, ktoré ešte neboli v knižnici. Prípadne opäť prilákať tie, ktoré na 2.stupni základných škôl prestali chodiť do knižnice. V súčasnom období, v ére Industry 4.0, má dochádzať k väčšiemu prepojeniu formálneho učenia s neformálnym. Tieto formy vzdelávania si navzájom nekonkurujú. Vzájomne si napomáhajú k plnohodnotnému rozvoju osobnosti človeka.

<http://doi.org/10.52036/1335793X.2022.SC.51-56>

Čo to je humanita, ľudskosť? Koľkokrát za týždeň, mesiac alebo rok sa nad ňou zamyslíme ...? Ako ju vnímajú deti? Odovzdávame ju svojim prístupom nášmu okoliu alebo prejavom ľudskosti v nás bránime? Vhodným spôsobom výchovy je aj v tomto smere príklad.

**HUMANITA A ROBOTIKA. AKO SPOLU SÚVISIA
NA WORKSHOPOCH V KNIŽNICI?**

Na workshopoch s Ozobotmi, Mbotmi a Kitronik move mini (zjednodušne microbit autíčko) sa deti od deväť rokov pýtajú: „Čo je to robot? Poznáte nejaké robo-

Si dizajnér, vývojár, umelec, študent, alebo iba rád tvoríš?

Vítaj vo Fablabe

www.fablab.sk

Priestor pre tvoje **nápady**
a **kreativitu**

Tvorivá dielňa FabLab – otvorená platforma pre dizajnérov, vývojárov, umelcov, študentov a verejnosť. Ponúka priestor pre zoznámenie sa s prácou a technológiami digitálnej výroby 21. storočia.

Za 8 rokov prevádzky sme sa naučili aj nasledovné:

Tvorivosť je prirodzená vlastnosť človeka, ale mnoho ľudí umrie bez toho aby to zistilo.
Vo Fablabe každý môže objavovať a rozvíjať svoju tvorivosť (aj umeleckú, aj technickú)

Ďakujeme za pozornosť

Viac na kps.cvtisr.sk a fablab.sk

Mgr. Dávid Baranko, Ing. Eva Kalužáková
Centrum vedecko-technických informácií SR
Archivy, knihovny, muzea v digitálnom svete 2022

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020